

Düşler Sirki • Angela Nanetti

Türkçesi: Nilüfer Uğur Dalay • Çocuk Kitaplar • Roman • 142 sayfa • Önerilen sınıflar: 4, 5, 6
 HAYAL GÜCÜ • ERDEMLER • DUYGULAR • DOĞA ve EVREN • HAKLAR
 hayal gücü • iyi-kötü • ekoloji • arkadaşlık • sirk • ötekileştirme • hayvanlar • farklılıklar • ayrımcılık •
 üretim-tüketim • okul yaşamı • fantastik

2003 Hans Christian Andersen Ödülü sahibi, Avrupa'nın en önemli yazarlarından sayılan Angela Nanetti, çocukların gözünden modern dünya eleştirisi yapıyor. Yeterince kazançlı değil diye her şeyi yıkan, yutan, yaşam alanlarının dışına iten düzeni mizahi bir dille anlatırken, ötekileştirme, kentleşme, rant kavramlarını ustalıklı işliyor. Çocuk edebiyatının klasiklerinden olan *Dedem Bir Kiraz Ağacı* romanıyla tüm dünyada sevilen yazar, büyülü gerçekçi bir düş evreninde dolaştırdığı ilginç kahramanlarıyla, okuru günümüz toplumsal yaşamının sert gerçekliğini düşünmeye davet ediyor.

Giacomo, dünyayı koku duyusuyla tanıyan bir çocuktur. Bir gün sınıfa, mis gibi patlamış mısır kokan bir kız gelir. Giacomo, yeni arkadaşının peşinde hiç bilmediği bir dünyanın kapısından girecektir. Rengârenk kedilerle, yok olmanın sınırındaki bir kente mucizevi yolculuklar yaparken, koku alma yeteneğiyle gizemleri de çözme görevini üstlenir. Giacomo ve arkadaşları çok kötücül bir planı önleyip "ötekilerin" kentini kurtarabilecek midir?..

TARTIŞMA KONULARI...

1. Sınıfa yeni katılan Rocchina'nın diğerlerinden farkı ne? Giacomo dışındaki öğrencilerin ona davranışlarını haklı buluyor musunuz? Neden?
2. Her çocuğun eğitim görme hakkı olduğu halde birkaç gün sonra Rocchina'nın okula gelmemesinin nedeni sizce ne olabilir? Gerçek hayatta okula gidemeyen çocuklar var mı? Varsa neden okula gidemiyorlar?
3. Öyküde Eski Şehir ve Yeni Şehir nasıl anlatılmış? İki şehirde de kimler, nasıl yaşıyor? Yeni Şehirli, Eski Şehirli neden sevmiyor?
4. Eski Şehirli Rat'lerin en büyük sorunu nedir? Çözmek için hangi yöntemleri kullanıyorlar? Yeni Şehirli onlara nasıl engel olmayı planlıyor?
5. Bay Plum kimdir, kimlerdendir? Neden ona "İyiliksever Patron" diyorlar? Siz de iyiliksever olduğunuzu düşünüyor musunuz? Örnekler vererek açıklayın.
6. Bay Plum, Yeni Şehir'i Rat'lerden korumak için kentin üzerine kubbe yaptırır. Sizce böyle bir yöntemin yararları ve zararları neler olabilir? Böyle bir çözüm ekolojik bakımdan uygulanabilir mi?
7. Yeni Şehir'de yaşayanlar hangi ürünleri tüketiyor? Bu marka nasıl ortaya çıkmış? Giacomo'nun hangi sözü Bay Plum'ı kızdırırken babasını korkutuyor? Neden?
8. Kapan kurucu Lunes halkının tarihiyle ilgili neler anlatıyor? Tar halkının özelliği ne, bu halka ne olmuş? Kehanetler Kitabı'nda neler yazıyor?
9. Giacomo'nun sınıf arkadaşlarıyla ilişkisi nasıl değişiyor? Önce nasıldı, sonra ne oldu? Rocchina sınıfa dönünce arkadaşları ona nasıl davranmaya başladı? Bu değişimi neler sağlamış olabilir?
10. Sizce Bay Plum'ı niteleyen sıfatlar neler? Çevrenizden ya da medyadan bildiğiniz kimler için bu sıfatları kullanabilirsiniz? Nedenlerinizi açıklayarak tartışın.
11. Giacomo'nun babasının işleri neden bozuluyor? Baba, fırını açık tutabilmek için ne yapmaya karar veriyor? Başarılı oluyor mu? Verdiği karar hangi riskleri içeriyor?
12. Öyküde yaşanan olaylardan, anlatılan kişilerden hangilerinin gerçek yaşamda benzerleri bulunabilir? Neden böyle düşündüğünüzü örneklerle açıklayın.

YARATICI ETKİNLİKLER...

- **Sunum:** 20 ve 21. yüzyıl tarihi incelendiğinde hangi farklılıkları nedeniyle kimler, hangi insan toplulukları ötekileştirilmiş, nelere katlanmak zorunda bırakılmış? Öğrenciler gruplar halinde araştırsın ve grup sözcüleri derledikleri bilgileri sınıfa aktarsın.
- **Resimleme 1:** Sınıf iki gruba ayrılsın. Bir grup Eski Şehir'in, diğer grup Yeni Şehir'in bir caddesini öyküde anlatıldığı biçimiyle hayal ederek resimlesin. Bakalım, iki şehir öğrencilerin hayalinde ne kadar farklı?
- **Resimleme 2:** İsteyen Piru, Niru, Biru'nun isteyen de Rico ve Nella'nın Giacomo'yu Eski Şehir'e götürmesiyle ya da Lunes'in merdiveniyle ilgili bir resim yapsın ve resimler sınıfta oluşturulacak "Düşler Sirkisi" köşesinde sergilensin.
- **Araştırma:** Yeni Şehirli her türlü eski ya da atık malzemeyi sanat eserine dönüştürüyorlar ki, bu bir sanat türü. Sınıf 4 ya da 5 gruba ayrılsın. Her grup ülkemizde ya da dünyada bu türde üretim yapan sanatçıları ve yapıtlarını araştırsın. Hangi malzemelerle neler üretiyorlar? Edinilen bilgiler fotoğraflarıyla birlikte paylaşılsın.
- **El işi:** Her öğrenci, hayal gücünü kullanarak istediği atık malzemelerden heykel, resim, kabartma, obje türünde bir çalışma yapsın. Ortaya çıkanlar "Hiç Bazen Çok Şeydir" benzeri bir isimle diğer sınıflardaki öğrencileri de benzer çalışmalar için teşvik edecek şekilde sergilensin.
- **Tartışma:** Sirkelerde gösteri yapmak üzere hayvanların eğitilmesinin onları geliştirdiğini düşünenler olduğu kadar bu durumun hayvan haklarına aykırı olduğunu savunanlar da var. Sınıfta bu konuda kimler, ne düşünüyor? Örnekler vererek sınıfça tartışın.
- **Yazma:** Giacomo'nun hayal mi gerçek mi olduğuna karar veremediği öyküsü gibi, sınıftaki herkes hayali bir öykü yazsın. "Sınırsız Hayaller" gününde bu öyküler okunsun. En "sınırsız hayal"ler gizli oylamayla belirlensin; onlara hayali ödüller verilsin.
- **Oyun:** Her öğrenci, Giacomo'nun kişilik özellikleri, ilgi alanları ve yetenekleriyle ilgili öyküde anlatılan bir şeyi, "Ben Giacomo,yım" kalıbıyla başlayarak sırayla, ama zinciri kırmadan ve bekletmeden ardı ardına söylesin. Turun sonunda Giacomo karakteri tüm yönleriyle ortaya çıksın. Bu oyun sınıf arkadaşlarının birbirini daha iyi tanıması için, "Ben Zeynep, kedileri çok severim," ya da "Ben Demir, çok titizim," şeklinde de oynanabilir.